

GOD VAART OP MET GEJUICH.

VRAAG EN ANTWOORD 46—49.

Vraag: Wat verstaat gij daarmede: Opgevaren ten hemel?

Antwoord: Dat Christus voor de oogen Zijner jongeren van de aarde ten hemel is opgeheven, en dat Hij ons ten goede daar is, totdat Hij wederkomt, om te oordeelen de levenden en de dooden.

Vraag: Is dan Christus niet bij ons tot aan het einde der wereld, gelijk Hij ons beloofd heeft?

Antwoord: Christus is waarachtig mensch en waarachtig God. Naar Zijn menschelijke natuur is Hij niet meer op aarde, maar naar Zijn Godheid, majesteit, genade en Geest wijkt Hij nimmermeer van ons.

Vraag: Maar zoo de menschheid niet overal is waar de Godheid is, worden dan de twee naturen in Christus niet van elkander gescheiden?

Antwoord: Ganschelijk niet; want dewijl de Godheid door niets kan ingesloten worden en overal tegenwoordig is, zoo moet volgen, dat zij wel buiten haar aangenomen menschheid is, en nochtans niettemin ook in haar is, en persoonlijk met haar vereenigd blijft.

Vraag: Wat nut ons de hemelvaart van Christus?

Antwoord: Ten eerste, dat Hij in de hemel voor het aangezicht Zijns Vaders onze Voorspreker is. Ten andere, dat wij ons vleesch in de hemel tot een zeker pand hebben, dat Hij, als het Hoofd, ons, Zijn lidmaten, ook tot zich zal nemen. Ten derde, dat Hij ons Zijn Geest tot een tegenpand zendt, door wiens kracht wij zoeken dat daarboven is, waar Christus is, zittende ter rechterhand Gods, en niet dat op de aarde is.

Op Hemelvaartsdag worden wij bepaald bij de waarheid, dat onze dierbare Heere en Heiland Jezus Christus leeft, dat Hij is opgenomen in de hemel en daar gezeten is aan de Rechterhand van God, den almachtigen Vader, totdat Hij van daar zal wederkomen, om te oordeelen de levenden en de dooden, en de verlostte zielen in Zijn zalige heerlijkheid zal inbrengen. Een kostelijke waarheid is dat! Zij roept ons toe: Het hart naar boven! Laat los de schat, die vergankelijk is, en neemt aan de

schat, die in de hemel is. Versmaadt al het vergankelijke en al het zichtbare en aardsche, en geloof in het blijvende, het eeuwige, dat in de hemel bereid is voor 's Heeren volk. Die van de aarde zijn, zijn aardschgezind. Maar die den Heere hebben gevonden als hun eenig Heil, hebben afgelegd al wat in het hart is, al wat hen wil vastbinden aan het aardsche en vergankelijke. De arme mensch gelooft alleen, wat voor oogen is. Hij jaagt alleen na, wat oogen en zinnen waarnemen. Maar de voor God arme hebbe afgelegd dit jagen en streven, en hebbe voor de oogen zijns harten Dien, die niet gezien wordt, maar die is en leeft, en ons ziet en kent, die de sleutelen heeft van hel en dood, wien alle macht gegeven is in hemel en op aarde, en die gebiedt den rechtvaardigen te prediken, dat zij het goed zullen hebben.

Deze waarheid van Christus' hemelvaart willen wij eens wat meer van nabij beschouwen en zien, wat daarvan in de Boeken van Mozes en die der Profeten is voorzegd, en wat wij dien-aangaande bericht vinden bij de Apostelen en Evangelisten. Vervolgens overdenken wij het geloofsartikel „opgevaren ten hemel”, en overwegen het groote gewicht daarvan en de troost, die ons uit Christus' hemelvaart toekomt.

Adam werd uit het paradijs verdreven, nadat hij bekleed was met de gerechtigheid van Christus. Nadat hij de belofte van den Christus had ontvangen, dat het Zaad der vrouw de kop der slang zou vermorzelen, en God zelf hem had bekleed met de mantel der gerechtigheid, toen Hij hem rokken van vellen aantrok, moest het met hem de ellende in. En toch noemde hij Eva een moeder aller levenden. Daar nu hierbeneden immer nood en ellende is en een gestadige dood heerscht, en toch Eva een moeder aller levenden is, kan hier niet worden gedacht aan een aardsch leven, — want daar heerscht de dood, — maar aan een leven in de hemel. Als van het Vrouwezaad gezegd wordt: „Het zal de kop der slang vermorzelen”, dan staat Hij op van de dooden en vaart ten hemel, en de moeder aller levenden met Hem.

In de geschiedenis van Noach lezen wij (Gen. 8 : 21): „En de Heere rook dien liefelijken reuk, en de Heere zeide in Zijn hart: Ik zal voortaan den aardbodem niet meer vervloeken om des Menschen wil”. Zoo voer dus het offer op tot God, en Hij rook de reuk van dit zoenoffer, dat Hem welbehaaglijk en aangenaam was; en dit predikt ons de hemelvaart van onzen Heere Jezus Christus.

Als de hoogepriester op de tiende der maand Tisri met het

bloed ingaat in het heilige der heiligen, door het voorhangsel heen, om aldaar verzoening te doen voor het volk, dan is dat een afschaduwing van de hemelvaart van Christus, die door het voorhangsel van Zijn eigen vleesch heen met Zijn bloed de hemelen is ingegaan en daar een eeuwige verzoening heeft gevonden.

Als Salomo met het oog op de vijanden tot den Heere roept: „En nu, Heere God! maak U op tot Uw rust, Gij en de ark Uwer kracht!” — wat anders schaduwet dit af dan Christus' hemelvaart? Zoo bracht ook David de ark op naar Jeruzalem, en Salomo bracht haar van de berg Davids in het huis, dat hij den Heere gebouwd had. — En van deze hemelvaart is ook Henoch een schaduwbeeld, ook Elia, toen hij in een vurige wagen met vurige paarden ten hemel voer.

Onder het Oude Verbond reeds heeft de Engel des Heeren steeds te kennen gegeven, dat Hij ten hemel zou varen. Dat vinden wij duidelijk bijv. Richt. 6 : 19 v.v. Daar lezen wij: „En Gideon ging in, en bereidde een geitenbokje”, dat was voor de zonde, „en ongezuurde koeken van een efa meel”, dat waren tien gomers, dus voor de overtreding van alle Tien Geboden Gods, tot heiliging tegen de onreinheid. „Het vleesch” — van den geitenbok — „leide hij in een korf, en bracht het tot Hem uit”, n.l. tot Gods Engel.

„En de Engel Gods” — d.i. Christus — „zeide tot hem: neem het vleesch en de ongezuurde koeken, en leg ze op dien steenrots”, — dus op den vasten en onwankelbaren grond van de eeuwige genade en liefde Gods, — „en giet het sop uit”, — namelijk over het vleesch, zoodat het oogenschijnlijk bedorven was, ten minste zóó toebereid, dat het onmogelijk kon branden en dus de reuk van het offer niet ten hemel kon stijgen. Doch Gideon zeide niet: „Dat gaat niet aan, zoo kan het niet branden!” maar „hij deed alzoo”, staat er.

„En de Engel des Heeren”, d.i. Christus, „stak het uiterste van den staf uit, die in Zijn hand was”, — de staf is het beeld van den voor de Zijnen verworven Geest der genade, — „en roerde het vleesch en de ongezuurde koeken aan; toen ging er vuur op” — het vuur van toorn, het vuur van eeuwige liefde, van eeuwige genade en goedgunstigheid — „uit de rots”, — het beeld van de eeuwige grond van Gods erbarming — „en verteerde” — niet Gideon, niet het zondige volk, maar — „het vleesch en de ongezuurde koeken”, d.i. Christus, die voor ons werd tot zonde en onreinheid. „En de Engel des Heeren bekwam uit zijn ooggen”.

Hij ging in de rook en in de reuk van het offer op tot God, om af te beelden, dat Christus is in deze reuk en in het offer, dat tot God opstijgt.

Hetzelfde vinden wij wederom Richt. 13 : 15 v.v. Hier lezen wij: „Toen zeide Manoach”, de vader van Simson, „tot den Engel des Heeren”, d.i. tot Christus —: „Laat ons U toch ophouden, en een geitenbokje voor Uw Aangezicht bereiden”. Hij wist niet, wien hij voor zich had. Hij wilde Christus een gave toebrengen, wilde Hemzelf een offer brengen en verstond niet, dat deze Engel zelf het Offer was. „Maar de Engel des Heeren zeide tot Manoach: Indien gij Mij zult ophouden, Ik zal van uw brood niet eten; en indien gij een brandoffer zult doen”, d.i. alles in vlammen laten opgaan en zoo belijden, dat alles genade is, „dat zult gij den Heere offeren”, den trouwen Verbondsgod, die is en die was en die zijn zal, den God van alle genade, die niet laat varen de werken Zijner handen. „Want Manoach wist niet, dat het een Engel des Heeren was”, dat het Christus was, hij dacht slechts een mensch voor zich te hebben.

„En Manoach zeide tot den Engel des Heeren: Wat is Uw naam, opdat wij U vereeren, wanneer Uw woord zal komen”, namelijk dat mijn onvruchtbare vrouw een zoon zal hebben.

„En de Engel des Heeren zeide tot hem: Waarom vraagt gij dus naar Mijn Naam? Die is toch wonderlijk”. Want het is een Naam, die verheerlijkt wordt te midden van den dood, te midden van onmogelijkheid en ondergang, zoodat gij allen zult bekennen: Het is van den Heere geschied, en het is een wonder in onze oogen. „Toen nam Manoach een geitenbokje”, voor de zonde, „en het spijsoffer”, voor de onreinheid, „en offerde het op den rotssteen”, — op de grond van eeuwige genade en ontferming, — „den Heere. En Hij handelde wonderlijk in Zijn doen. En Manoach en zijn huisvrouw zagen toe. En het geschiedde, als de vlam van het altaar opvoer naar den hemel, zoo voer de Engel des Heeren op in de vlam des altaars”. Zoo liet Christus het hun in een beeld zien, dat Hij in de vlam des altaars, in de reuk van het offer opvoer tot God, om daar voor Zijn troon te vinden genade en ontferming voor een door vijanden onderdrukt volk.

Zoo gaat het de gansche Schrift door. Vooral de drie volgende plaatsen dienen wel in gedachtenis te worden gehouden.

Ps. 47 : 2 v.v.: „Al gij volken!” — niet enkel de Joden, maar alle volken of Heidenen, allen, die zich bevinden in de macht des duivels en met banden der zonde gebonden zijn; ik ver-

kondig u een Rijk van vrijheid en verlossing! — „klapt in de hand”. Prijst God niet alleen met mond en lippen, maar met al uw doen, met al uw geloof, — „juicht Gode”, trots duivel en hel, die u den mond willen stoppen, „met een stem van vreugdegezang”, ofschoon Wet en geweten u aanklagen. „Want de Heere”, d.i. Christus, „de Allerhoogste”, Hij is hoog verheven, toen Hij opgevaren is ten hemel, en heeft een Naam ontvangen, die boven alle namen is, opdat in Zijn Naam zich zou buigen alle knie.

En Hij is verschenen wonderbaar, vreeselijk, heerlijk, een groot Koning van genade, gerechtigheid, vrede. Hij heeft alles in Zijn hand, Hij is „een groot Koning over de gansche aarde, Hij brengt de volken onder ons”. Zoo wij getuigen van Zijn genade en ontferming. Wij zullen hen overwinnen door de prediking van Zijn Evangelie. Maar de natiën, de huichelaars, die tegenstreven, zullen onder onze voeten gebracht worden, zooals de Heere zelf de slang onder Zijn voeten heeft gebracht.

„Hij verkiest”, met eeuwige verkiezing en genade, „voor ons onze erfenis”. Hij, de rijke God, die ons niet noodig heeft, Hij heeft er een vermaak in, een erfdeel te bezitten, dat Hij liefheeft. Hij verkiest ons tot Zijn erfdeel, „de heerlijkheid van Jakob, dien Hij heeft liefgehad. „Sela”, d.i. nog eens! en nog eens! — Groot is de verborgenheid: God is geopenbaard in vleesch; maar de verborgenheid is geopenbaard en gepredikt: „God vaart op met gejuich”. Hij heeft het verworven, dat Adam en al zijn kinderen, die in den Heere zijn, ook opvaren met gejuich, als zij eenmaal bevrijd worden van het lichaam dezes doods. Hij heeft de hemel verworven. Hij vaart ten hemel voor de Zijnen, Hij, de Heere, die is en die was en die zijn zal, de Vader der eeuwigheid vaart op „met geklank der bazuin”. De millioenen engelen omringen Hem, en blazen op de bazuin, omdat hun Heere, die aan het kruis heeft gehangen, weêr in de hemel komt en zich aan de Rechterhand Gods op Zijn troon zet als Hoogepriester en Koning.

Evenzoo vinden wij het in het gebed Ps. 57 : 8 v.v.: „Mijn hart is bereid, o God! Mijn hart is bereid; Ik zal zingen en psalmzingen”. Want de hemelen zijn Mij ontsloten en de hel is toegesloten en verzegeld, en krijgt Mij nimmer in haar macht. „Waak op, Mijn eer!” waak op, Mijn tong, om 's Heeren lof te verkondigen, „waak op, gij luit en harp!” want de Heere helpt de armen en ellendigen zeer wonderbaar! „Ik zal in den dage raad opwaken. Ik zal U loven onder de volken, o Heere”, Ik zal hun het Evangelie van Uw genade verkondigen. „Ik zal U

psalmzingen onder de natiën”, onder de zondaren, die Gij verlost. „Want Uw goedertierenheid is groot tot aan de hemelen”, — waar zou ik henegaan, om de hemel, om de goedertierenheid Gods niet over mij te hebben? Allerwegen strekt zij zich uit, — „en Uwe waarheid” — Uwe trouw, de betrouwbaarheid van Uw getuigenis — „tot aan de bovenste wolken. *Verhef U boven de hemelen, o God!* Uw eer zij over de gansche aarde”. En als God zich boven de hemelen verheft, dan regent het hierbeneden enkel goedertierenheid en genade. En zoo lezen wij wederom Ps. 68 : 18: „*Gods wagenen zijn tweemaal tien duizend, de duizenden verdubbeld*”. Voor het oog vaart Hij op in een wolk, in waarheid echter was Hij omringd door vele duizenden wagenen. Gods engelscharen waren het, die zich om Hem verzamelden, Hem omringden en de wolkenwagen vormden, waarop Hij ten hemel voer. „Gods wagenen zijn tweemaal tien duizend, de duizenden verdubbeld. De Heere is onder hen, een Sinaï in heiligheid!” Zij zagen, nu Hij ten Hemel voer, alles aan Hem vervuld, wat zij eens in een beeld op Sinaï hadden gezien.

„*Gij zijt opgevaren in de hoogte*”, hoog boven alle hemelen, machten, heerschappijen en krachten, — „*Gij hebt de gevangenis gevankelijk gevoerd*”, — in de hemel. Zoo kan dus niemand meer in de gevangenis blijven, neen! in de stad Gods zijn allen vrijgeboren kinderen. „*Gij hebt gaven genomen*”...., dat is de genade des Heiligen Geestes, gelijk de Heere zegt: „Indien dan gij, die boos zijt, weet uw kinderen goede gaven te geven, hoeveel te meer zal de hemelsche Vader den Heiligen Geest geven dengenen, die Hem bidden?” —

„Gij hebt gaven genomen, *om uit te deelen*”, niet onder heiligen, niet onder engelen, maar „*onder de menschen*”, — onder zulken, die van zichzelf belijden, dat zij menschen zijn, en zich verwonderen, dat zij als menschen een genadige God vinden. „*Ja, ook de wederhoorigen*”, ook onder hen, die tot dusver niets wilden weten van den Heere en Zijn genade; maar Gij zult hen overwinnen met de macht Uwer liefde, Gij wilt daar blijven, Gij wilt bij hen zijn al de dagen tot aan de voleinding der wereld, — bij dit arme volk.

Wat nu betreft de Evangelisten en Apostelen, zoo schrijft Markus aangaande Christus' hemelvaart aldus: „*De Hoore dan, nadat Hij tot hen gesproken had, is opgenomen in den hemel, en is gezeten aan de Rechterhand Gods*” (Hoofdst. 16 : 19). Men moet dit echter niet zóó verstaan, alsof hier bedoeld wordt het gesprek, dat Hij aan tafel met Zijn jongeren

had gehouden (Vs. 14), want de Evangelisten kunnen niet alles zoo uitvoerig behandelen, zij moeten kort zijn. Er is nog veel gebeurd en ook nog veel gesproken tusschen dat gesprek aan tafel en dit laatste gesprek, dat de Heere Jezus met Zijn discipelen hield. Het wil zeggen: Hij werd opgenomen, terwijl Hij met hen sprak, als een vriendelijk en liefhebbend leermeester, die niet kan nalaten met zijn kinderen te spreken, zoolang hij ze nog bij zich heeft, en hun alles te zeggen, eer hij weggaat, opdat zij het toch goed zullen onthouden. En terwijl Hij nog met hen spreekt, komt er een wolk, d.w.z. de duizendmaal duizend engelen komen en heffen Hem op, dragen Hem de hemel binnen, waar Hij zich zet ter Rechterhand Gods.

Lukas verhaalt in zijn Evangelie (Hoofdst. 24 : 50 v.v.): „*En Hij leidde hen buiten tot aan Bethanië*”, d.i. twee duizend schreden of een Sabbatsreize van Jeruzalem. Hier had de Heere veel geleden, veel geworsteld, gestreden. Maar dat is juist Gods wijze van doen: de Zijnen daar, waar zij door duivel en wereld door het slijk gehaald zijn, weêr tot eere te brengen, — dat wordt door de geschiedenis van alle tijden bewaarheid. Hier had de Heere onuitsprekelijk veel geleden en met de dood geworsteld. Hier werd ook de weggaande bok losgelaten en de asch der roode vaars verzameld en weggelegd.

Hier, op de Olijfberg, voer Hij nu ook ten hemel.

Hij leidde hen dus buiten tot aan Bethanië, en nadat Hij nog veel met hen gesproken had, *hief Hij Zijn handen op*. Want Hij wist, dat wereld en duivel hen op alle mogelijke wijzen verzoeken en vijandig bejegenen zouden. Maar Hij wist ook, wie Hij uitverkoren had, en dat zij 's Vaders kinderen waren. Daarom hief Hij Zijn handen op *en zegende hen*. Toen was de tijd, de ure gekomen, dat de duizendmaal duizend engelen zouden komen, om Hem op te nemen in hun wagen, opdat de zegen, waarmee Hij de Zijnen zegent, op aarde zou blijven, een eeuwige zegen zou zijn van onzen Hoogepriester en Koning. Daarom zegt Lukas verder: „*En het geschiedde, als* — d.i. terwijl — *Hij hen zegende, dat Hij van hen scheidde en werd opgenomen in den hemel*”, zoodat Hij dus zegenend van hen scheidde. En de jongeren deden als Manoach en zijn vrouw, „*zij aanbadten Hem, en keerden weder naar Jeruzalem*”, — hoe? met groote droefheid? — neen, „*met groote blijdschap*”. Wat maakt hen dan zoo blijde, daar toch hun Heere en Hoofd van hen weggegaan is? Dat doet de zegen, waarmee Hij hen gezegend had!

In de Handelingen der Apostelen verhaalt Lukas ons de hemel-

vaart van Christus nog uitvoeriger. Hier lezen wij (Hoofdst. 1 : 9 v.v.): „*En als Hij dit gezegd had, werd Hij opgenomen, daar zij het zagen*”. De discipelen hebben het dus met hun oogen gezien, waarom onze Catechismus ook zegt: „*dat Christus voor de oogen Zijner jongeren van de aarde ten hemel is opgeheven*”. „*En een wolk nam Hem weg van hun oogen. En alzoo zij hun oogen naar den hemel hielden, terwijl Hij heenvoer, ziet, twee mannen*”, d.i. twee engelen in de gedaante van mannen, „*stonden bij hen, in witte kleeding*.”

Het wit is de kleur der gerechtigheid, der onschuld, der overwinning, behaald op de dood, waarbij men door de dood heen gaat en zich niet alleen aan de dood ontworstelt, maar hem ook overwint, zoodat men voortaan over hem heerscht. —

„*Twee mannen stonden bij hen, in witte kleeding, welke ook zeiden*”. . . . „*Ook*”? wie heeft het dan te voren gezegd?

De Geest Gods had het te voren gezegd, en zij hadden het immers met hun eigene oogen gezien, dat Hij ten hemel was gevaren. „*Gij Galileesche mannen*”, — zij zeiden niet: „*Gij hoogwelgeborene, gij heilige mannen*”. Dat zou hun niets geholpen hebben; neen, zij moesten de troost hebben, dat, daar hun Heere in de hemel is, zij ook in de hemel bekend zijn als Galileesche mannen, menschen uit het duistere, het zondige land. „*Mijn vader was een bedorven Syriër*.”

„*Gij Galileesche mannen, — deze Jezus, die van u opgenomen is in den hemel*”, die tot dusverre met u was als een mensch onder u menschen, „*zal alzoo komen, gelijkterwijs gij Hem naar den hemel hebt zien heenvaren*”, d.i. met het verheerlijkte lichaam, met hetzelfde lichaam, waarmee Hij opgenomen is ten hemel. En daarom betuigt ook Petrus, Hand. 2 : 34—36: „*Want David is niet opgevaren in de hemelen; maar hij zegt: De Heere*”, — d.i. God de Vader, — „*heeft gesproken tot mijn Heere*” — d.i. tot God den Zoon, tot Christus —: „*Zit aan Mijn Rechterhand, totdat Ik Uw vijanden zal gezet hebben tot een voetbank Uwer voeten. Zoo wete dan zekerlijk het gansche huis Israëls, dat God dezen Jezus, dien gij gekruist hebt, tot een Heere en Christus gemaakt heeft*”, — tot den hoogsten Profeet en Leeraar, den eenigen Hoogepriester en eeuwigen Koning.

En nu lezen wij Ef. 3 : 7 v.v.: „*Maar aan elkeen van ons is de genade gegeven, naar de maat der gave van Christus. Daarom zegt Hij*” — in de 68ste Psalm —: „*Als Hij opgevaren is in de hoogte, heeft Hij de gevangenis gevangengenomen, en heeft den menschen gaven gegeven. Nu dit: Hij is opgevaren; wat is*

het, dan dat Hij ook eerst is nedergedaald in de nederste deelen der aarde?"

Dit laatste is een Febreeuwsche spreekwijze en wil zeggen, dat Hij zich op het allerdiepst vernedert heeft en als een kindeke heeft gelegen in de schoot der moeder, naar Ps. 139 : 15: „Mijn gebeente was voor U niet verholen, als ik in het verborgene gemaakt ben, en als een borduursel gewrocht ben, in de nederste deelen der aarde". Nu wordt echter een kind niet gevormd „in de nederste deelen der aarde", maar dit is een dichtertelijke spreekwijze voor: onder het hart der moeder. Zoo is Hij dus nedergedaald, heeft zich in de allerdiepste smaad begeven, toen Hij in ons vleesch kwam, en heeft zoo al onze schuld en zonde op zich genomen en is zonde en vloek geworden voor hemel en hel. „Die nedergedaald is, is dezelfde ook, die opgevaren is verre boven al de hemelen", — waartoe? — „opdat Hij alle dingen vervullen zou".

En Ef. 9 : 5 en 6: „Toen wij dood waren door de misdaden, heeft God ons levend gemaakt met Christus; (uit genade zijt gij zalig geworden); en heeft ons mede opgewekt, en heeft ons mede gezet in den hemel, in Christus Jezus", zoodat wij dus in onzen Heere en Heiland, in ons overwinnend Hoofd, als Zijn leden reeds meê ten hemel gevaren zijn.

In de Brief aan de Hebreëen nu zegt Paulus, dat de Heere Jezus Christus in de hemel ingegaan is met Zijn bloed, niet in het heiligdom op aarde, en ons een gewisse, eeuwige verzoening heeft verworven, ons tot grooten troost, wat zoo schoon en zoo duidelijk uitgedrukt wordt door de Catechismus in Vr. en antw. 46: „Wat verstaat gij daarmede: opgevaren ten hemel? — Dat Christus voor de oogen Zijner jongeren van de aarde ten hemel is opgeheven". —

Hij is dus niet verdwenen, ook is Zijn lichaam niet alomtegenwoordig geworden, maar werkelijk van één bepaalde plaats op aarde opgevaren naar een andere bepaalde plaats, d.i. naar de hemel, opdat wij het voor waar en zeker houden, dat onze Heere Jezus Christus met hetzelfde lichaam, dat Hij hier op aarde had, met het verheerlijkte lichaam, in de hemel daarboven is gezeten, „en dat Hij ons ten goede daar is", d.i. tot ons heil, tot onze zaligheid aldaar is en blijft, „totdat Hij wederkeert, om te oordeelen de levenden", die alsdan leven zullen, „en de dooden", die alsdan in de graven zijn. Want niet allen zullen ontslapen zijn, wanneer de Heere komt, maar het zal alles zijn, juist zooals het nu is. De een zal in de weefstoel zitten, de ander buiten op de akker zijn. Hier zal er een met

smarten nederliggen, ginds zullen er feestvieren. De een zal ongerechtigheid bedenken, de ander zinnen op hetgeen recht is. De een zal op het kantoor zitten en tot God zuchten om Zijn zegen, de ander zal in zijn geldgierigheid zijn geld tellen en zich in de aanblik van zijn goud verheugen. De een zal voor vrouw en kind tot God bidden, de ander vrouw en kind mishandelen. De onderwijzer zal bezig zijn met aan de kinderen onderwijs te geven, . . . doch genoeg: alles zal zijn, zooals het op dit oogenblik is, en — op eenmaal schalt de bazuin en wordt er geroepen: „De Bruidegom komt!" — Tot eeuwige vreugde dergenen, die naar Hem uitgezien hebben en in stilte tot Hem geroepen hebben: „Ja, kom, Heere Jezus!", maar tot verschrikking (en welk een verschrikking!) van al degenen, die Zijn verschijning niet liefhebben. Welk een verschrikking voor allen, die huichelden wat zij toch niet geloofden.

Maar, vraagt de Catechismus verder (Vr. 47), „is dan Christus niet bij ons tot aan het einde der wereld, gelijk Hij ons beloofd heeft?" Ja waarlijk! maar „Christus is waarachtig mensch", — niet in schijn een mensch, geen Godmensch, niet half God en half mensch, maar waarachtig mensch, geheel mensch, zooals wij menschen zijn, met lichaam en ziel, maar ook „waarachtig God", geheel God, van één Wezen met den Vader en de Heilige Geest. „Naar Zijn menschelijke natuur is Hij niet meer op aarde", — anders zou Hij geen Priester zijn (Hebr. 8 : 14), — „maar", wat veel heerlijker is, „naar Zijn Godheid, Majesteit, genade en Geest wijkt Hij nimmermeer van ons." Dat belijden alle geloovigen, zij weten het en hebben het wel ervaren. Nu zegt echter de Lutheraan: Op die wijze — wanneer de menschheid niet overal is, waar de Godheid is — worden de twee naturen in Christus gescheiden. Want de Luther-schen houden staande, dat het lichaam en bloed van Christus lichamelijk is, met en onder het brood en de wijn in het Avondmaal aanwezig zijn. Daarom beweren zij, dat Christus' menschheid alomtegenwoordig is, evenals de Godheid van Christus, omdat anders de twee naturen zouden gescheiden zijn.

„Ganschelijk niet", antwoorden wij, „want mitsdien de Godheid onbegrijpelijk en overalteenwoordig is, zoo moet volgen, dat zij wel buiten hare aangenomen menschheid is, en nochtans ook in dezelve is, en persoonlijk met haar vereenigd blijft", — alzoo, dat Christus als waarachtig mensch zit ter Rechterhand Gods, d.i. in de heerlijkheid des Vaders voor de menschheid. Maar naar Zijn Godheid, Majesteit, genade en

Geest breidt Hij zich uit en kan ons wel hooren, ziet alles en verneemt alles, en wijkt van Zijn duurgekochte Gemeente nimmer.

En nu, „*roat nut ons de hemelvaart van Christus? (Vr. 49). Ten eerste, dat Hij in de hemel voor het Aangezicht van Zijn Vader onze Voorspreker is*”. Dat wil zeggen: Hij bevindt zich in de hemel voor Gods Rechterstoel, treedt daar voor ons op met Zijn bloed ter betaling van al onze schuld, treedt op met Zijn gerechtigheid, die Hij voor ons verworven heeft. Hij zegt: „Vader, Ik wil, dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt” (Joh. 17 : 24), en: „Vader, Ik wil niet, dat één van dezen in het verderf nederdale, Ik heb een eeuwige verzoening gevonden”. En zoo maakt Hij de beschuldigingen, die wet en duivel tegen ons inbrengen, krachteloos, en bedekt met Zijn genade alle overtreding, en zegt: „Deze goddelooze ben Ik, en deze goddelooze is rechtvaardig in Mij”. Zoo treedt Hij voor het Aangezicht van Zijn Vader en is onze Pleitbezorger en Voorspreker voor dit wondervolle gerechtshof, zoodat alle goddeloozen en door den duivel gebondenen, die gaarne vrij zouden zijn en tot Hem om verlossing zuchten, verlost worden. Zoodat tot den duivel, — die reeds het een of ander kind in zijn macht meent te hebben, door de dood meent te kunnen wegrukken en in de hel werpen, — zoodat tot den duivel gezegd wordt: „Neen, deze is een uitverkorene van Mijn Vader, deze is gered en verlost, als een vuurbrand uit het vuur gerukt!”

Zoo is Hij de alleen wijze Voorspreker. Maar dat is nog niet genoeg. Hij heeft zich Zijn Gemeente tot een Bruid verworven, en nu geeft Hij haar een ring tot pand, en zij geeft Hem ook een ring tot pand. De ring, het pand, dat Hij van Zijn Bruid ontvangen heeft, is haar vleesch en bloed, dat Hij met zich opgenomen heeft in de hemel. Dat geeft ons de gewisheid en zekerheid, dat, nademaal Hij ons vleesch mede opgenomen heeft in de hemel en gezet ter Rechterhand des Vaders als *ons Hoofd*, ook wij, *Zijn lidmaten*, tot Hem moeten komen. Zoodat de Zijnen zich verzekerd mogen houden, dat zij zullen volharden bij de genade en verlost worden, niet de ziel alleen, maar ook het lichaam, opdat voor den duivel niet een klauw achterblijft. Nu kan de geloovige zeggen: „Kom maar, duivel, gij kunt mij niets doen, mijn lichaam en mijn ziel zijn daarboven in de hemel, Christus is mijn lichaam, Christus mijn ziel. In Hem ben Ik geheel en volkomen geborgen”. —

Van de hemel zendt de Heere aan Zijn Bruid ook een ring als tegenpand, dat is Zijn Heilige Geest. De Heere zou immers niet

op aarde blijven en wij ook niet. In de hemel behooren wij. En daarom was er Hem aan gelegen, zich in de hooge hemel te zetten en de Geest te zenden, opdat Hij de Zijnen onderwijze aangaande de raad ter zaligheid en Hij zoo hun Leeraar en Profeet zij. Opdat Zijn Gemeente door de Geest deze rechterlijke uitspraak der genade hoore en verneme: „Gij zijt vrij, uw zonden zijn u vergeven!” en zoo vrede hebbe. —

En ten slotte volgt in de Catechismus nog deze troostvolle belofte en onderwijzing: „*dat wij door Zijn*”, des Geestes, „*kracht zoeken, wat daarboven is, waar Christus is, zittende ter Rechterhand Gods, en niet wat op de aarde is*”.

Dat is wel is waar het zwaarste; doch als dat er niet is, gelooven wij van de gausche hemelvaart van Christus niets. Van tweeën een: òf er wordt gezocht, wat daarboven is, en om Zijns Naams wil prijsgegeven, wat hierbeneden is, òf er wordt niet geloofd, dat Christus ten hemel gevaren is. Heeft Hij zich daarboven gezet ter Rechterhand der macht, dan vermag geen duivel iets tegen Hem en de Zijnen. De wereld en al het zichtbare, zij kunnen niets uitrichten. Wanneer wij echter aan duivel, vleesch en bloed in ons ongeloof toegeven, gelooven wij dan, dat Jezus is opgevaren ten hemel en bekleed met macht? O, hoe gelukkig zouden wij allen zijn, zoo wij het geloofden en met ons ongeloof voor God kwamen en tot Hem riepen wat eens een zwaarbeproefde vader zeide: „Ik geloof, Heere, kom mijn ongeloovigheid te hulp”. De Heere heeft thans immers alles, alles in Zijn hand voor ons. Aan het kleine kind schenkt de Heere Jezus speelgoed, aan de ouden, dat zij de zegen Gods zien. Hij geeft alles, wat wij voor het leven behoeven.

Als wij echter door het zichtbare en door onze begeerlijkheden ons laten weêrhouden, dat wij niet wat daarboven is zoeken, en als dan onze Heere en Heiland loslaat, dan zijn wij verloren. Hoe dan? Wel, omdat dan eens tot ons zal gezegd worden: Gij hebt uw vrouw geëerd, gij hebt op uw kinderen gezien, gij hebt geld en goed, gij hebt het tijdelijk doorkomen hooger geacht dan Mij, Ik ken u niet! O, dat wij met onze zonden voor God komen en de goede keuze doen, dat wij waarachtig met de voet des geloofs deze aarde van ons stooten, en gelooven, dat onze wandel niet hierbeneden, maar in de hemel is, waar Christus is, zittende ter Rechterhand Gods (Filipp. 3 : 20, Col. 3 : 1).

Maar men ziet de wereld, vleesch en bloed aan, en van den Heere Jezus wordt maar wat gepraat. Wat is echter al het zichtbare, wanneer Hij eens komt?

Gelukzalig, die zich verlaten heeft op de goedertierenheid des Heeren, voor hem breekt een heerlijke, lieflijke ure aan, als hij eens gaat scheiden van deze aarde en tot den Heere, zijn Heiland, gaat. De Heere blijft bij ons met Zijn zegen, gelijk Hij is ten hemel gevaren. Met Zijn Godheid, Majesteit, genade en Geest wijkt Hij nimmer van ons, van alle oprechten, die met Hem wandelen door bezaaide en onbezaaide landen. O, welk een genade! Aan Hem is het te danken, dat het eens van zoo iemand heet: „Hij is opgenomen!” Amen.

ZWANEN ZWEMMEN OP WIJDE STROOMEN.

VRAAG EN ANTWOORD 50 EN 51.

Vraag: Waarom wordt daarbij gezet: Zittende ter rechterhand Gods?

Antwoord: Daar Christus daarom ten hemel gevaren is, opdat Hij zichzelf daar bewijze als het Hoofd Zijner Christelijke Kerk, door wien de Vader alle dingen regeert.

Vraag: Wat nuttigheid brengt ons deze heerlijkheid van ons Hoofd Christus?

Antwoord: Eerstelijk, dat Hij door Zijn Heilige Geest in ons, Zijn lidmaten, de hemelsche gaven uitgiet. Daarna, dat Hij ons met Zijn macht tegen alle vijanden beschut en bewaart.

Toen Christus in de hemel werd opgenomen, werd Hij niet alleen zóó opgenomen, gelijk allen, die in den Heere ontslapen, opgenomen worden, maar aan Hem zien wij dit bijzondere, dat Hij, na de reinigmaking onzer zonden door zichzelf teweeggebracht te hebben, opvoer als *Heer* over zonde en dood. Toen de waarachtige God, in het vleesch geopenbaard, opgenomen werd in heerlijkheid, werd voor hemel, aarde en hel plechtig het getuigenis afgelegd, dat Hij de eeuwige gerechtigheid had aangebracht. Het getuigenis is afgelegd, dat de gevolgen van Adams majesteitsschennis zijn opgeheven, en dat de Zoon Gods in Zijn vleesch, in Zijn diepste vernedering en Zijn smaad om onzentwil, gezegepraald heeft over de zonde en over al Zijn en onze vijanden, en dat wij thans, voor zooveel wij Hem door een oprecht geloof zijn ingelijfd, in Hem waarlijk van alle zonden verlost en van alle misdaden gerechtvaardigd zijn.

In onze naam, d.i. voor ons, in onze plaats, heeft Hij onze hoogmoed in het paradijs, waar wij Gode gelijk en als God wilden

zijn, in Zijn vrijwillige vernedering geboet, en is Hij onschuldig, in onze plaats, als schuldig ter dood veroordeeld geworden, omdat Hij beleden heeft: Ik ben Gods Zoon. Nu moet aan het licht komen dat Hij onschuldig, als Borg, vreemde schuld op zich genomen, gedragen en verzoend heeft. Hij moest het volk van Zijn erfdeel Gode wederbrengen, voor dit volk eeuwige eer verwerven en het erfdeel innemen, dat Hem als loon voor de arbeid Zijner ziel door den Vader toegezegd was. Hij had in het vleesch de wil des Vaders gedaan, het verlorene had Hij verlost. En om het verlorene in zichzelf den Vader weder te brengen en bij de verkregen verlossing te houden en te bewaren, werd Hij opgenomen in heerlijkheid.

Het doel, het hoogste en voornaamste doel, het einddoel Zijner hemelvaart was, dat Hij zich zette ter Rechterhand Gods, des almachtigen Vaders.

Welke beteekenis dit voor de Gemeente heeft, willen wij in dit uur tot onze vertroosting en leering overwegen.

De profetische en apostolische Schriften getuigen van dit zitten ter Rechterhand Gods bijna op elke bladzij.

Ik wijs vóór alles, wat de profetische Schrift aangaat, op de 110de Psalm. Daarin ligt de goudader der vertroosting, welke in de apostolische getuigenissen zoo overvloedig is.

Markus zegt (Hoofdst. 16): „De Heere is opgenomen in de hemel; en is gezeten aan de Rechterhand Gods”.

Petrus betuigt voor de groote raad: „God heeft dezen (n.l. Jezus) door Zijn Rechterhand verhoogd tot een Vorst en Zaligmaker, om Israël te geven bekeering en vergeving der zonden” (Hand. 5 : 31).

En op de Pinksterdag sprak dezelfde Apostel voor de gansche menigte, die hem hoorde: „Hij (Jezus) dan, door de Rechterhand Gods verhoogd zijnde, en de beloften des Heiligen Geestes ontvangen hebbende van den Vader, heeft dit uitgestort, dat gij nu ziet en hoort” (Hand. 2 : 33).

De Apostel Paulus schrijft aan de Romeinen (Hoofdst. 8): „Wie is het, die verdoemt? Christus is het, die gestorven is; ja wat meer is, die ook opgewekt is, die ook ter Rechterhand Gods is, die ook voor ons bidt”.

En aan die van Corinthe (1 Cor. 15 : 25): „Hij moet als Koning heerschen, totdat Hij al de vijanden onder Zijn voeten zal gelegd hebben”.

Aan die van Efeze (Hoofdst. 1) schrijft hij aldus: „Hij heeft Hem gezet tot Zijn Rechterhand; verre boven alle overheid, en macht, en kracht, en heerschappij, en allen naam, die

genaamd wordt, niet alleen in deze wereld, maar ook in de toekomst; en heeft alle dingen Zijn voeten onderworpen, en heeft Hem der Gemeente gegeven tot een Hoofd boven alle dingen”.

En aan de Filippensen (Hoofdst. 2 : 9): „Daarom heeft Hem ook God uitermate verhoogd, en heeft Hem een Naam gegeven, welke boven alle naam is; opdat in de Naam van Jezus zich zou buigen alle knie dergenen, die in de hemel, en die op de aarde, en die onder de aarde zijn, (d.i. op de zee en de eilanden der zee) en alle tong zou belijden, dat Jezus Christus de Heere zij; tot heerlijkheid Gods, des Vaders”.

Zoo ook aan de Colossensen (Hoofdst. 2 : 10, 15): „En gij zijt in Hem volmaakt, die het Hoofd is van alle overheid en macht”; — „Hij heeft uitgetogen de overheden en de machten, en Hij heeft die in het openbaar ten toon gesteld, en heeft door hetzelfde over hen getriomfeerd”.

En Hoofdstuk 3: „Indien gij dan met Christus opgewekt zijt, zoo zoekt de dingen, die boven zijn, waar Christus is, zittende aan de Rechterhand Gods”.

En Petrus betuigt in de eerste Brief (Hoofdst. 3 : 22): „Jezus Christus is aan de Rechterhand Gods opgevaren ten hemel, de engelen, en machten, en krachten Hem onderdanig gemaakt zijnde”.

Johannes schrijft: „Wij hebben een Voorspraak bij den Vader, Jezus Christus, den Rechtvaardige” (1 Joh. 2 : 1).

En in de Brief van Paulus aan de Hebreëen lezen wij (Hoofdst. 1 : 3): „Hij is gezeten aan de Rechterhand der Majesteit in de hoogste hemelen”.

Vs. 13: „Tot welken der engelen heeft Hij ooit gezegd: Zit aan Mijn Rechterhand, totdat Ik uw vijanden zal gezet hebben tot een voetbank uwer voeten?”

Hoofdstuk 2 : 5: „God heeft aan de engelen niet onderworpen de toekomstige wereld, van welke wij spreken”, d.w.z. de huishouding der genade heeft Hij Zijn Zoon onderworpen.

Hoofdstuk 3 : 2: „Hij is getrouw dengene, die Hem gesteld heeft, in geheel Zijn huis”.

Vs. 6: „Christus is Zoon over Zijn eigen huis, wiens huis wij zijn”.

Hoofdstuk 4 : 14: „Wij hebben een grooten Hoogepriester” (op de troon der genade).

Hoofdstuk 7 : 24—26: „Hij heeft een onvergankelijk priesterchap, waarom Hij ook volkomen kan zalig maken degenen, die door Hem tot God gaan, alzoo Hij altijd leeft, om voor hen

te bidden". — „Hij is hooger dan de hemelen geworden."

Vs. 28: „Het woord der eedzwering stelt den Zoon, die in der eeuwigheid geheiligd is".

Hoofdstuk 8 : 1, 2: „Wij hebben zoodanigen Hoogepriester, die gezeten is aan de Rechterhand van de troon der Majesteit in de hemelen, een Bedienaar van het heiligdom, en van de ware tabernakel, welke de Heere heeft opgericht, en geen mensch".
Hoofdstuk 10 : 12: „Maar deze, een slachtoffer voor de zonde geofferd hebbende, is in eeuwigheid gezeten aan de Rechterhand Gods".

Op grond van al deze getuigenissen der Heilige Schrift vragen wij met onze *Heidelbergsche Catechismus* (Vr. 50): „Waarom wordt daarbij gezet: zittende ter Rechterhand Gods?" en antwoorden: „Dat Christus dáárom ten hemel gevaren is, opdat Hij zichzelf dáár bewijze als het Hoofd Zijner Christelijke Kerk, door hetwelk (d.i. door welk Hoofd) de Vader alle dingen regeert".

Wij vragen verder (Vr. 51): „Wat nuttigheid brengt ons nu deze heerlijkheid van ons Hoofd Christus?" en antwoorden wederom: „Eerstelijk, dat Hij door Zijn Heilige Geest in ons, Zijn lidmaten, de hemelsche gaven uitgiet; daarna, dat Hij ons met Zijn macht tegen alle vijanden beschut en bewaart".

Christus bewijst zich als het Hoofd Zijner Christelijke Kerk. Dat doet Hij niet naar Zijn Godheid op zichzelf gedacht, ook niet naar Zijn menschheid op zichzelf gedacht, maar als Christus, als het vleesch-geworden en met dit vleesch in heerlijkheid opgenomen Woord, derhalve als onze verhoogde Middelaar, Borg en Uitvoerder van het Nieuwe Verbond. Dat doet Hij als Hoogepriester en als Koning, niet meer in zwakheid, maar in Zijn hemelsche Majesteit, in Zijn heerlijkheid en in de heerlijkheid des Vaders.

Daar God een Geest is, zoo moeten wij het zitten ter Rechterhand Gods naar Geest verstaan, zoodat het wil zeggen, dat Hij gelijke eer als Middelaar met den Vader heeft, en dat de Vader alles door Hem regeert.

Overwegen wij eerst, hoe Christus zich als *Hoogepriester*, en dan, hoe Hij zich als *Koning*, als het Hoofd Zijner Kerk bewijst.

In de hemel is Christus niet dood of werkeloos, maar Hij leeft eeuwig voor God. Hij is elk oogenblik zonder ophouden bezig, voor Zijn Gemeente bij den Vader tusschenbeide te komen voor alle mogelijke omstandigheden, waarin zich Zijn Ge-

meente bevindt, en voor alle denkbare toestanden, waarin Zijn Gemeente verkeert.

Het ambt van een priester is: voor de zonden van het volk te offeren, voor het volk te bidden en zich in de bres te stellen, en het volk te zegenen met de Naam, met de genade en de zegen van God.

Christus is bij den Vader, Hij zit met den Vader in Zijn troon, de Vader ziet op Hem en hoort Hem, en het is door de voorbede van Christus, dat Zijn éénmaal aangebracht offer voortdurend met oneindige waarde en kracht werkt, en Zijn éénmaal vergoten bloed voor de Zijnen spreekt, opdat bij aanvang en voortgang, dag en nacht, het gansche leven door, bij God geen toorn of grimmigheid aanwezig zij, maar verzoening voor alle zonden en rechtvaardigmaking van alle misdaden. In Christus is de vaste, levende, nooit moede of zwak wordende, onveranderlijke wil, om allen, die de Vader Hem gegeven heeft, zalig te maken van hun zonden, en dáárvor te zorgen, dat hun Zijn genoegeoning, gerechtigheid en heiligheid voortdurend toegerekend en geschonken worde. Hij weet echter, dat deze wil ook de wil des Vaders is, en dat de Vader deze ijver van Zijn liefde tot allen, die in zichzelf verloren zijn, goedkeurt, en Hem met een eed gezworen heeft, dat Hij aan Zijn voorspraak en Zijn eisch (Ps. 2 : 8) gevolg zal geven. Daarom zegt Christus: „Vader! Ik wil, dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, welke Gij Mij gegeven hebt". Zoo verschijnt Hij elk oogenblik voor den Vader voor ons. En dáárdor, dat Hij den Vader Zijn offer voorhoudt, brengt Hij teweeg, dat het woord des Vaders als een zoutverbond bevestigd blijft aan Zijn volk, uit kracht van het éénmaal volbrachte en eeuwig geldende offer. — Dat woord n.l., hetwelk ons, in onze verlorenheid, van het Bijbelblad in het hart wordt gesproken: „Ik heb gezworen, dat Ik niet meer op u toornen, noch u schelden zal; want bergen zullen wijken en heuvelen wankelen, maar Mijn goedertierenheid zal niet van u wijken, en het Verbond van Mijn vrede zal niet wankelen, zegt de Heere, uw Ontfermer". En het andere woord: „Zij zullen Mij allen kennen, van hun kleinste af tot hun grootste toe. Want Ik zal hun ongerechtigheid vergeven, en hun zonden niet meer gedenken". En het derde: „Indien deze ordeningen (als die der zon, maan, sterren en zee, die Hem moeten gehoorzamen), van voor Mijn aangezicht zullen wijken, zoo zal ook het zaad van Israël ophouden, dat het geen volk zij voor Mijn aangezicht, al de dagen. Zoo zegt de Heere: Indien de hemelen daarboven gemeten, en de fon-

damenten der aarde beneden doorgrond kunnen worden, zoo zal Ik ook het gansche zaad van Israël verwerpen, om alles, wat zij gedaan hebben, spreekt de Heere" (Jes. 54; Jer. 31). Alzoo betuigt de Apostel Paulus: „Christus blijft eeuwig als Hoogepriester". En: „Hij is in de hemel ingegaan, om nu te verschijnen voor het aangezicht van God voor ons". En de Apostel Johannes zegt: „Het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, reinigt ons van alle zonde". Dezen *Hoogepriester* dus, Zijn offer, Zijn bloed, al hetgeen Hij gedaan en geleden heeft, ziet de Vader aan, en daarop ziende vergeeft Hij ons onze zonden, rekent ons deze niet toe, maar rekent ons toe de volkomen genoegdoening van Christus; gelijk geschreven staat: „Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het, die rechtvaardig maakt". Daarom moogt gij, kinderen Gods, uw eeuwige, gedurige verzoening met God, uw verzoening voor elke dag en elk uur voor zeker en gewis houden. Gij moet daaraan niet twifelen, daar gij vernomen hebt, dat onze dierbare Heere Zijn ambt, dat de verzoening aangebracht heeft, zonder ophouden bij den Vader waarneemt. — Hij doet dit overeenkomstig het volkomen welbehagen des Vaders, die met een eed gezworen heeft, dat Hij Zijn Zoon heeft aangenomen, aanneemt en zal aannemen, zoo dikwijls Hij als Borg en Hoogepriester voor Zijn volk opkomt. Daarom hebben wij alle reden, om ons aan deze trouwe en onvermoeide Voorspraak met een hartelijk vertrouwen over te geven en ons op Hem te verlaten, daar Hij zich in zulk een macht en heerlijkheid van des Vaders welbehagen bevindt. Wie is machtig in de hemel, op aarde en in de hel, om met goed gevolg op te komen tegen degenen, voor welke Christus nu tusschenbeide treedt? Wie heeft nog macht of bevoegdheid om aan te klagen en te verdoemen, nu wij een Pleitbezorger hebben, die bewijst, dat Hij in den persoon van den zondaar aan de Wet voldaan heeft, en die niet dulden kan, dat ook maar de geringste beschuldiging, hetzij van den Satan, of van het geweten, of van de zonde, tegen de Zijnen blijft staan? O, welk een onbetwistbaar recht, welk een almachtig vermogen heeft Hij om, wanneer wij voor Zijn voeten ternederliggen en met toorn en verdoemenis voor oogen om genade aanhouden, aan Zijn boden het bevel te geven: „Zegt den onbedachtzamen van harte: Weest sterk en vreest niet!". En om uit kracht van Zijn hoogepriesterlijke macht en bevoegdheid zelf tot het bekommerde hart te spreken: „Ik, Ik delg uw overtredingen uit, om Mijnentwil, en ge-

denk uw zonden niet. Gij zijt om niet verkocht, gij zult ook zonder geld gelost worden!"

Als Hoogepriester houdt Hij alzoo Zijn Vader Zijn *offer* voor en *bidt* voor Zijn volk. En dat Hij bidt voor ons, die ondanks de beschuldiging van duivel, zonde en Wet aan Hem blijven hangen, — welk een vaste en onwrikbare grond is ons dit, om in alle nood van lichaam en ziel, en voor al onze behoeften in Zijn Naam te gaan tot de troon der genade; om zonder ophouden van den Vader onzes Heeren Jezus Christus al de goede gaven af te smeeken, die Hij in Christus Jezus en om Zijns Zoons wil aan Zijn volk genadig beloofd heeft te zullen geven.

Waarlijk, Hij heeft het niet slechts éénmaal gezegd, en Hij zal het millioenen malen houden, wat Hij, de trouwe Hoogepriester, gesproken heeft: „Indien gij in Mij blijft, en Mijn woorden in u blijven, zoo wat gij wilt, zult gij begeeren, en het zal u geschieden" (Joh. 15 : 7, 16; — 14 : 13, 14; — 16 : 23). Indien het ons er om te doen is, dat wij vrucht dragen, zoo laat ons in de ware Wijnstok blijven, laten wij geen duimbreed wijken voor Satan, zonde en wereld, die ons het vertrouwen op Zijn genade willen ontrooven, en ons trachten af te scheuren van de ware Wijnstok. Laat ons Zijn woorden in onze harten bewaren. Opdat wij geen hoorders worden, die vergeten, dat Hij zegt: „Efraïm! wat heb Ik meer met de afgoden te doen? Ik heb Hem verhoord, en zal op Hem zien, Ik zal Hem zijn als een groenende denneboom, uwe vrucht is uit Mij gevonden" (Hos. 14 : 9).

Ja, ofschoon de troost voor onze oogen verborgen is, zoo zal toch Zijn Woord waarheid blijken: „Ik zal hen van het geweld der hel verlossen, Ik zal hen vrijmaken van de dood: o dood! waar zijn uw pestilentiën? Hel, waar is uw verderf?" Ofschoon het tegendeel gezien wordt, en het ons bij aanvang of voortgang gaat, gelijk het Maria Magdalena ging, voordat de Heere zeven duivelen uit haar uitwierp; of zooals het haar was, toen zij zoo hartverscheurend weende en in vertwijfeling uitriep: „Zij hebben mijn Heere weggenomen, en ik weet niet, waar zij Hem gelegd hebben!". — Ofschoon wij terneer gebogen onze weg gaan, en in het gevoel onzer zonden geen troost meer kunnen aannemen, en zuchten: „Ach Heere! wanneer komt Uw vrede?" — en wij uitroepen: „Ik ellendig mensch, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?" zoo hebben wij *toch* Zijn woord: „Tot nog toe hebt gij niet gebeden in Mijn Naam; bidt, en gij zult ontvangen, opdat uw

blijdschap vervuld zij" (Joh. 16 : 24). En zoo moeten al degenen, die verbroken van hart zijn en voor Gods Woord wegzinken, het vernemen en weten, en ik verkondig het hun, dat op dit oogenblik in macht en heerlijkheid ter Rechterhand des Vaders dit hoogepriesterlijk gebed door onzen Heere Jezus gebeden wordt: „Ik bid voor hen, — voor degenen, die Gij Mij gegeven hebt, want zij zijn Uwe. En al het Mijne is Uwe, en het Uwe is Mijne; en Ik ben in hen verheerlijkt. — Heilige Vader! bewaar hen in Uw Naam, die Gij Mij gegeven hebt, opdat zij één zijn, gelijk als Wij" (Joh. 17).

Hoe zeker kunnen wij er van zijn, dat de Vader Zijn voorbede aanneemt, en om deze hoogepriesterlijke, trouwe voorbede ons gebed, ofschoon wij het onwaardig zijn, toch zeker verhooren zal; en ons geen bede, die ter eere van Zijn heilige Naam geschiedt, opdat Zijn heilige wil door ons op aarde gedaan worde, weigeren noch afslaan zal. Hoe waar is het op deze grond, dat het gebed van alle armen en ellendigen, als zij behoefte aan troost en verlossing hebben, veel zekerder door God verhoord wordt, dan zij in hun hart gevoelen, dat zij zulks van Hem begeeren. —

De voorbede des Heeren kan niet anders, dan allerlei genade uit Gods volheid bij Zijn volk ten gevolge hebben, zoodat zij de Geest van genade en gebed ontvangen. Daarom hebt gij, Gods vrijgemaakten, gij kinderen des Allerhoogsten, geen reden om u vanwege uw zonden te laten terughouden, noch om u schrik te laten aanjagen door zichtbare machten, die Gods eer, woord en waarheid, trouwe hulp en bijzondere genade bij u in verdenking willen brengen. Machten die u daartoe met allerlei dreigingen, met allerlei voorstellingen van gevaar of van de onmogelijkheid der verlossing op het lijf vallen. Want al zou het ook de schijn hebben, alsof God Zijn aangezicht verborg, als wilde Hij u niet, als had Hij vergeten genadig te zijn: de trouwe Hoogepriester is er toch en leeft ter Rechterhand Gods, des almachtigen Vaders. Hij zal op Zijn tijd en uur komen en ook bewijzen, dat gij in Zijn beide handpalmen gegraveerd zijt. Hij moet Zijn gebed verhoord zien, opdat ook wij hebben wat wij gebeden hebben en vervuld worden van de goederen van Zijn huis, waarvan Hij de Zoon en Verzorger is. En terwijl Hij Zijn volk geeft aan te houden om waarachtige heiliging in het binnenste en een eerlijke wandel, brengt Hij het door Zijn voorbede ook bij hen teweeg, dat zij als een vrijwillig volk in hun gebeden, smeekingen en worstelingen met een waarachtig hart zich aan Hem toevertrouwen voor lichaam en ziel, voor

tijd en eeuwigheid. Hij leert hen zichzelf, met alles wat zij zijn en hebben, Hem tot een levend dankoffer stellen. En dat zij, al is het, dat zij nood en dood, duivel en wereld, zonde en onmogelijkheid van uitredding voor oogen hebben, toch niet moede worden, totdat zij over elke wederstand de in Hem geschonken overwinning, Hem ter eere, behaald en bevochten hebben.

Als Hoogepriester bidt Hij niet alleen voor de Zijnen, maar Hij zegent ons ook, — ja allen zegent Hij, zoowel kleinen als grooten, die de Vader Hem gegeven heeft. Hij zegent hen zoodanig, dat Hij door Zijn Geest de Vadersnaam in hun hart schrijft en hun leert „Abba, lieve Vader!" te roepen; en Hij vervult hen, omkleedt hen en omgordt hen met Zijn Jezus-Naam. Hij, die de sterren met name telt, Hij heeft en houdt al de namen Zijner gemeente, hetzij klein of groot, in het gedenboek van Zijn eeuwige liefde. Hij weet van elke naam, wat maaksel hij is, gedachtig zijnde, dat wij stof zijn. Moge ook Simeï Zijn Davids vloeken; moge ook een koning Balak een Bileam door veel goud verlokken om Zijn Israël door tooverspreuken en vervloeking in de ellende te storten; mogen ook Wet, zonde en duivel met allerlei vloek komen: — „Laat ze vloeken", zegt Hij tot den Vader, „maar zegen Gij!". En Hij geeft aan Zijn volk ook dit gebed: „Laat ze vloeken, maar zegen Gij!" En daar treedt Hij op! de Hoogepriester, in de macht en Majesteit van Zijn van den Vader verkregen erfdeel, van alle rijkdom van zegeningen, met Zijn bruid aan Zijn Rechterhand. Jakob is gezegend, en gezegend zal hij blijven. En voor al degenen, die van het zaad der Joden zijn, moeten de Hamans vallen, zij kunnen voor dit zaad niet bestaan. „Ik zal zegenen, die u zegenen", zegt Hij tot Zijn Abraham, „en Ik zal vervloeken, die u vloekt"; en: „Wees een zegen". Christus werd voor ons een vloek, en nam onze vervloeking van ons weg op zich, en nu legt Hij op ons Zijn zegen, Hij, de Bron van alle zegeningen. Het is dus een hoogepriesterlijke zegen, welke zonde en schande bedekt en wegneemt, en aan Zijn volk verlossing en overvloedige vrucht en volheid schenkt. O, troost in ons bitter lijden, daar Zijn zegen elke nacht verdrijft en een dag van zeven zonnen over ons doet opgaan!

Wij hebben nu overwogen, hoe Christus, als het Hoofd Zijner Kerk, zich als Hoogepriester betoont; laat ons thans zien, hoe Hij als zoodanig zich betoont als *Koning*.

De Vader regeert alles door Hem. De Vader heeft aan Hem, als den verhoogden Middelaar, alle macht en kracht gegeven

in hemel en op aarde. Daarbij gaf den Vader Hem macht over alle vleesch, opdat Hij het eeuwige leven geven zou aan allen, die de Vader Hem gegeven heeft.

Dit nu is het eeuwige leven, dáárin bestaat het, dáárin leeft dit leven, dat allen, die de Vader Hem gegeven heeft, den Vader kennen als den eenigen waarachtigen God, en Jezus Christus, dien Hij gezonden heeft.

Alzoo is het hier te doen om de ware godsdienst, om de ware aanbidding en vereering.

Daartoe behoort, dat wij vrijgemaakt zijn van het kwade geweten en van alle booze werken der afgoderij, en uitgerukt uit en bewaard worden door de macht van het Beest, dat uit de afgrond is, voor alle verleiding van den Satan en den antichrist. Ook daarvoor bewaard worden, dat wij onze knieën niet buigen voor den Baäl, noch het merkteeken van het Beest aan voorhoofd en hand ontvangen. Dat wij niet mededrinken van de wijn van het groote Babylon, noch deel hebben aan zijn gruwelen, maar voor onzen Bruidegom bewaard blijven en Hem worden voorgesteld als een reine maagd. Daartoe is Hij de Hoogepriester op de troon, en is als onze verhoogde Middelaar Koning, een Koning van gerechtigheid en een Koning van vrede.

In Zijn Koninkrijk moeten alle afgoden zich voor Hem buigen. Alle engelen moeten Hem aanbidden, en aan Zijn volk, dat Hij zich naar de wil en het eeuwig voornemen des Vaders uit al de Heidenen verzamelt, geeft Hij Zijn wetten, geboden en rechten, en handhaaft deze bij Zijn volk, en bewaart Zijn volk daarbij met Zijn rechtmatige sceppter. Hij heeft de gerechtigheid lief, daarom neemt Hij in Zijn Rijk op allen, die niet dan schulden hebben en wier ziel bitter bedroefd is, hoeren en tollenaars, die de bekeering van noode hebben, — allen, die „niet volk” en die „niet ontfermd” zijn. Want dit is Zijn gerechtigheid: „Er is niets aanwezig bij dit arme volk, Ik heb alles voor hen van den Vader ontvangen en verworven, zij zullen hebben wat het Mijne is”. En Hij leert dit volk Hem als den Zone Davids, Hem als hun Koning, God en Heiland aan te roepen en te aanbidden. En Hij leert hun allen door Zijn Geest, Zijn Vader als Vader aan te roepen, en met den Zoon en in den Zoon Hem voor hun eenigen waarachtigen God te houden.

Alzoo handhaaft Hij dus in de harten van Zijn volk *Zijn rijks-wetten*, opdat zij blijmoedig voor de geheele wereld en tegenover de geestelijke machten der duisternis en van den antichrist belijden: „Deze is onze God, die zal ons helpen. Deze is

onze Koning en onze Wetgever”. Zoodat zij zich wachten voor alle valsche leer, voor alle wandel naar vleesch, voor allen, die met werken omgaan. Zoodat zij door Zijn macht inwendig gesterkt worden, om de goede strijd te strijden en het ware en alleen zaligmakende geloof te behouden.

Want dat is de wandel naar Geest, en dat zijn de zeden en dit is de gehoorzaamheid Zijner onderdanen, dat zij den Vader des Heeren Jezus Christus voor hun waren en éénigen God en Vader houden, en, ofschoon zij niets zien, Hem aanroepen als hun God en Koning, in het geloof de wonden en de heerlijkheid van hun Koning aanschouwend.

De Vader heeft Hem dus alles overgegeven, ten einde door Hem alles zóó te regeeren en te leiden, dat het eeuwig Evangelie der genade van Jezus Christus en der liefde Gods des Vaders, de heilrijke waarheid der eeuwige verkiezing des Vaders naar de raad van Zijn welbehagen en der uitvoering van deze raad door Zijn Zoon, de heilrijke waarheid van de rechtvaardigheid des geloofs, opgericht blijve tot een banier voor alle volkeren. Gelijk geschreven staat in Psalm 47: „God (d.i. Christus) is een Koning der gansche aarde; psalmzingt met een onderwijzing! God regeert over de Heidenen; God (d.i. Christus) zit op de troon Zijner heiligheid”, d.i. op de troon met den Vader, om te handhaven de leer der ware heiliging; op de troon, waarop Hij zich aan de Rechterhand der Majesteit heeft gezet, nadat Hij de reinigmaking onzer zonden door zichzelf heeft teweeggebracht, opdat deze reiniging alléén gehandhaafd, en alzoo de waarachtige en éénige God en Jezus Christus in de Majesteit van Zijn Middelaars- en Koninklijk ambt in eere gehouden blijve, tegenover alle zelfreiniging, die toch slechts bevlekking is.

En alleen volgens deze wetten en deze regeering vervult Hij de Zijnen, Zijn geliefde Kerk, al de leden van Hem, het zegepralend Hoofd, uit Zijn volheid met alle volheid Gods, die lichamelijk in Hem woont. Opdat het waar blijve, wat van de Gemeente geschreven staat: „De koningin staat aan Uw Rechterhand, in het fijnste goud van Ofir”, en: „Des Konings dochter is geheel verheerlijkt inwendig” (Ps. 45).

Dat bedoelt de Catechismus wanneer hij zegt: „Dat Hij door Zijn Heilige Geest in ons, Zijn lidmaten, de hemelsche gaven uitgiet”. Hij houdt woord, nadat Hij gezegd heeft: „Ik zal den Vader bidden, en Hij zal u een andere Trooster geven, opdat Hij bij u blijve in der eeuwigheid, en Hij zal in u zijn”. Hij regeert Zijn Kerk door Zijn Woord en Zijn Geest. Zoo geeft dus

de Vader deze Geest, en Hij, Christus, zendt, als Koning, van den Vader deze Geest aan allen, die den Vader daarom bidden. Opdat wij, die gelooven, volharden bij de belijdenis, en aan deze belijdenis, welke wij belijden van den Vader en Zijn Zoon Jezus Christus, vasthouden met blijmoedigheid en een goed vertrouwen. — Op deze wijze worden onze inwendige vijanden overwonnen; en wij ervaren ten allen tijde, hoe onze Koning, de God des vredes, den Satan onder onze voeten vertreedt. Want Hij, onze verhoogde Middelaar en Koning, zal, naar de zekere toezegging, steeds de vrede bewaren, opdat wij voortdurend Zijn Naam gedenken, en in deze Naam alle heeren, die zich de heerschappij over ons aanmatigen, verhouwen.

Terwijl Hij nu deze vrede bewaart, en opdat Hij de Zijnen beware, regeert Hij hen, maakt hen levend, getroost en heerlijk door de prediking van Zijn Evangelie, zoodat het hun aan geen gave ontbreekt. Hij versiert de gansche Kerk en ieder lid daarvan in zijn stand met zoovele en zoodanige gaven der veelvuldige genade, als Hij, de Wijsheid Gods, dienstig acht tot uitbreiding van Zijn Rijk, tot het welgelukken van het voornemen des Vaders, tot de opbouw van Zijn huis, tot de wasdom van Zijn lichaam, tot de inwendige welvaart van al Zijn onderdanen. Opdat zij allen wandelen aan de hand des Geestes, zoowel wanneer zij moeten optrekken, als wanneer zij zich legeren, opdat zij zich wèl bevinden onder de heerschappij van goede werken, tot welke zij in Hem uitverkoren, geroepen en geschapen zijn.

Als Koning trekt Hij voort op de wagen van Zijn heil, en scherp zijn Zijn pijlen. Uit vijanden maakt Hij zich dag aan dag gewillige en gelukkige onderdanen. Die verre waren roept Hij tot zich en maakt hen tot Zijn lidmaten door de prediking des Woords en door Zijn levendmakende Geest. Hij dwingt de afvalligen in de banden van het Verbond, maakt verovering op verovering door Zijn liefde; richt aldus Zijn Koninkrijk op in de harten dergenen, die Zijn vijanden waren; bevordert dat Koninkrijk door ontdekking en wegneming van zonde, schuld en straf, en reinigt de harten door Zijn koninklijke genade, gunst, mildheid, goedheid en gepaste tucht van alle vuilheid en onreinheid, en van elke neiging om de wil des duivels te doen.

In Zijn Koninkrijk maakt Hij al de Zijnen tot ridders en helden, tot vorsten en oversten. De muren van Zijn stad zijn edelgesteenten, de poorten zijn paarden, de straten van zilver, en in Zijn tempel is alles goud en enkel zijde, — en Hij vervult

aan Zijn bruid de haar gegevene belofte: „Gij verdrukke, door onweder voortgedrevene, ongetrooste! zie, Ik zal uw steenen gansch sierlijk leggen, en Ik zal u op saffieren grondvesten. En uw glasvensters zal Ik kristallijnen maken, en uw poorten van robijnsteenen, en uw gansche landpale van aangename steenen. En al uw kinderen zullen van den Heere geleerd zijn, en de vrede uwer kinderen zal groot zijn”.

Tenslotte bewijst zich ons gezegend Hoofd als Koning Zijner Kerk dáárin, dat Hij, gelijk de Catechismus zegt, „*ons met Zijn macht tegen alle vijanden beschut en bewaart*”. Dat is naar Zijn woord: „Op deze uw belijdenis, dat Ik de Christus ben, zal Ik Mijn Gemeente bouwen, en de poorten der hel zullen haar niet overweldigen”. En ook zegt Hij: „In de wereld zult gij verdrukking hebben: maar hebt goede moed, Ik heb de wereld overwonnen”. — En wederom: „Vrees niet, gij klein kuddeke! want het is uws Vaders welbehagen, u het Koninkrijk te geven”. — En wederom: „Niemand zal Mijn schapen uit Mijn hand rukken”.

Duivel, dood, zonde en wereld, met al de tirannen, die in de wereld zijn, zijn vijanden van Christus, de hemelsche Vader weet het. En omdat zij vijanden van Christus zijn, zijn zij ook vijanden van Zijn Gemeente, vijanden van elk lid van Hem, het Hoofd. De slang is listig, maar Hij verijdelt door Zijn wijze maatregelen al hare listen. De dood heeft een machtige prikkel, dat is de zonde. Hij verstoort echter gedurig het gebied der zonde in de Zijnen. De zonde heeft een buitengewone kracht, deze kracht ligt in de Wet. Opdat nu deze kracht de Zijnen niet meesleepe naar haar wil, onderricht Hij de Zijnen hoe zij te wandelen hebben in een door Hem vervulde Wet. De wereld heeft een ongemeene aanlokkelijkheid. Nu laat Hij de Zijnen de schoonheid en de onmetelijke schatten van het Rijk van Zijn genade zien, en staalt in hen het geloof, zoodat het geloof in ons de overwinning wordt, waardoor wij de wereld hebben overwonnen, en haar leeren haten, verfoeien en verwerpen. En opdat wij rijke troost hebben tegenover al onze vijanden, noemt Hij *Zijn God onze God, Zijn Vader onze Vader*. En noemt ons broeders, en openbaart ons recht hartelijk en broederlijk de rijke hemelsche gerechtigheid en de almachtige VADERNAAM als een veilige brug, waarheen wij vlieden en ons verlost zien.

Hoe worden wij het gewaar, terwijl Hij ons onder Zijn schepster te zamen houdt, hoe waarachtig Zijn woord is: „Ik zal voor u strijden en gij zult stil zijn”. Zoodat wij Zijn Naam

maar hebben aan te roepen, om ons in een oogenblik in vrijheid gesteld te zien. Hoe ervaren wij het, dat Hij ons, als wij bij Zijn vaan blijven, ter overwinning leidt! O, diepte der wijsheid van Zijn bestuur: alle instrument, dat tegen Zijn volk bereid wordt, zal niet gelukken. Hij verijdelt alle vijandelijke aanslagen, die tegen ons, tegen Zijn Rijk bedacht worden, zoodat wij mogen zingen: „Laten zij hun touwen spannen, zij zullen toch niet houden: zij zullen ook de vlaggen op de mastboom niet uitsteken!”¹⁾ Hij heerscht naar het woord des Vaders zoodanig midden onder Zijn vijanden, dat ook hun geheimste aanslagen Hem bekend zijn. En Hij laat hen een raad beraadslagen, die toch vernietigd wordt (Jes. 8 : 10). Ja, al het schepsel is Hem dusdanig onderworpen, dat niemand en niets tegen Hem of Zijn broeders zich ook maar kan roeren of bewegen, om hun schade te doen. En wat is er, dat aan de Zijnen door Zijn regeering en voorzorg niet ten goede zou moeten medewerken?

Hij heeft de gevangenis gevankelijk gevoerd, toen Hij opvoer. En wordt den duivel iets toegestaan tegen de Zijnen, zoo zal het alleen dit zijn, dat hij de hond van den trouwen Herder is, welke echter de tanden zijn uitgebroken, en die nu niets anders vermag, dan de schapen, als zij weerspannig zijn, naar de plaats te drijven, waar het groene gras is.

En al is het, dat de zee nu bruist en kolkt, en de bergen door haar onstuimigheid instorten, Zijn troon, waarop Hij als Priester en Koning zit naast den Vader, staat eeuwig en onwrikbaar! Hij spreekt, en de zee zwijgt en is stil. Zijn stad en Zijn land, de aarde, welke alle zachtmoedigen beërven, is gebouwd op de pilaren der eeuwigheid en heeft wijde stroomen. Geen roeiboot zal daar doorvaren, en geen opgetuigd schip zal daar overvaren, daarin zwemmen alleen zwanen, die Hij voor Zijn reine dieren heeft verklaard, en die nog het liefelijkst zingen bij hun sterven, en die Hij in hun sterven herschept tot adelaars, welke dan tot Hem opstijgen met kracht. Amen.

¹⁾ Jes. 33 : 23a, volgens Luther.

LAM EN LAM.

VRAAG EN ANTWOORD 50 EN 51.

Vraag: Waarom wordt daarbij gezet: Zittende ter rechterhand Gods?

Antwoord: Dewijl Christus daarom ten hemel gevaren is, opdat Hij zichzelf daar bewijze als het Hoofd Zijner Christelijke Kerk, door wien de Vader alle dingen regeert.

Vraag: Wat nuttigheid brengt ons deze heerlijkheid van ons Hoofd Christus?

Antwoord: Eerstelijk, dat Hij door Zijn Heilige Geest in ons, Zijn lidmaten, de hemelsche gaven uitgiet. Daarna, dat Hij ons met Zijn macht tegen alle vijanden beschut en bewaart.

Een goed onderdaan verblijdt zich over het geluk van zijn koning, dat zijn koning de zegekrans draagt. Een goed koning verblijdt zich over het heil, dat God hem voor zijn volk gaf. Waar de zege bevochten is, daar is vrede, waar vrede is, komt welvaart, daar worden de ergernissen en wat het maatschappelijk leven schaden kan, uit de weg geruimd, de grenzen bevestigd en het geheele rijk beschermd tegen den vijand. Zoo is het in een welingericht aardsch koninkrijk, maar veel meer nog in het Koninkrijk van Jezus Christus. Onze Heere Jezus Christus draagt de kroon der overwinning, verblijdt zich in Zijn God, over de overwinning, die God hem verleent. Hij verheugt zich over het heil van Zijn volk, handhaaft de vrede, overlaadt Zijn volk met weldaden, geeft het goede wetten, en waakt dag en nacht voor de uitwendige vrede en de veiligheid Zijner onderdanen.

Dit wordt ons beschreven in de wondervolle 21ste Psalm. Een Psalm van David is het, die in de Gemeente steeds moet gezongen worden. Hij begint aldus: „O Heere! de Koning is verblijd over Uw sterkte; en hoe zeer is Hij verheugd over Uw heil!” De Koning, die zich daar verblijdt, is de Heere Jezus

Christus. Hij verblijdt zich over de sterkte, welke God de Vader, dien Hij „Heere” noemt, Hem geeft; Hij zegt: „Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde”. Hij verblijdt zich over de sterkte des Heeren, in welke sterkte Hij alle vijanden overwonnen heeft, en verheugt zich over des Heeren heil, d.i. over de volkomen verlossing, welke Hem voor Hemzelf en Zijn volk gegeven is. Dit is dus een Psalm der overwinning, van vreugde en gelukzaligheid. De Koning gaat vooraan met de Psalm, en de Gemeente volgt. — „Gij hebt Hem Zijns harten wensch gegeven”, — deze wensch, dat de kop der oude slang vermorzeld zij, — de wensch, om allen, die de Vader Hem gegeven heeft, in volkomen veiligheid te brengen, — de wensch, dat Hij in staat gesteld zou worden, den volke vrede en welvaart te brengen en te verzekeren. Dat is Christus’ wensch, welke de Vader Hem geeft. — „De uitspraak Zijner lippen hebt Gij niet geweerd”. Hij bidt als hoogepriester, als voorspraak van Zijn volk, en wanneer Hij zoo voor Zijn volk optreedt, vindt Hij verhooring van Zijn gebeden. — Hierop volgt het woordje „sela”, opdat wij wat hier van Christus gezegd wordt bedenken, rustig ter harte nemen en dikwijls herhalen. — „Gij komt Hem voor met zegeningen van het goede”. Dit wordt in Ps. 45 aldus gezegd: „Uw God heeft U gezalft met vreugdeolie, boven Uw medegenooten”. Het is de belofte, welke Christus van den Vader ontvangen heeft, de belofte van de Heilige Geest. Dat zijn de „zegeningen van het goede”, voor land en volk. — „Op Zijn hoofd zet Gij een kroon van fijn goud”, d.w.z.: Gij geeft Hem alle eer, macht en heerschappij in hemel en op aarde. — „Het leven heeft Hij van U begeerd”. Dat heeft Christus immers gedaan in de dagen van Zijn vleesch! Toen heeft Hij gebeden, dat God Hem van de dood mocht verlossen, en God heeft Hem ook van dood en graf en uit alle geweld des doods verlost. Zoo heeft God Hem gegeven een leven, „lengte van dagen, eeuwiglijk en altoos”. De apostel zegt, dat onze Heere Jezus Christus als hoogepriester en koning niet sterft, maar blijft, opdat Hij eeuwig priester en koning, voorspraak en troost, raad en vrede van zijn volk zij en blijve. Wij hebben hier dus een profetie, op grond waarvan wij ons allerheiligst geloof belijden, uitgedrukt in de Twaalf Artikelen, dat n.l. Christus, onze Heere, is gezeten ter Rechterhand Gods, des almachtigen Vaders.

Laten wij tot onze vertroosting, onderwijzing, versterking en vermaning dit zitten ter Rechterhand der Vaders overwegen, en beschouwen wij daartoe behalve Ps. 21 nog andere

Schriftuurplaatsen, en ook de kostelijke onderwijzing en verklaring van onze Heidelbergsche Catechismus.

Onze Heere Jezus Christus is zichtbaar, voor de oogen Zijner jongeren, door een wolk opgenomen in de hemel. Toen Hij werd opgenomen in de hemel, werd Hij opgenomen naar Zijn menschheid, d.i. met hetzelfde lichaam, waarin Hij hierbeneden rondwandelde, en waarmee Hij leed aan het kruis, waarmee Hij in het graf lag en opstond, zoodat onze Heere Christus nu met datzelfde lichaam, doch verheerlijkt, zich in de hemel bevindt. Daar zit Hij nu ter Rechterhand Gods. Daar echter God geen menselijk lichaam heeft, maar Geest is, wil dit zeggen, dat Christus als onze Middelaar gezet is in alle macht, eer en heerlijkheid, die de Vader heeft, en dat de Vader Hem, toen Hij in de hemel kwam, als het ware aan Zijn zijde heeft gezet in de hoogste eer en hoogste heerlijkheid. In de Naam des Vaders regeert Hij nu hier op aarde en in de hemel met Zijn Woord en Geest, met Zijn troost, als Middelaar, als waarachtig Broeder onder de broederen, en als waarachtig God en Mensch. Van dit zitten ter Rechterhand Gods gewagen op tal van plaatsen de Psalmen en Profeten, en ook de Apostelen en Evangelisten. Als Markus, de Evangelist, ons mededeelt, dat Christus ten hemel gevaren is, laat hij er op volgen: „En is gezeten aan de Rechterhand Gods” (16 : 19). Petrus voor de groote raad, en ook reeds op de Pinksterdag, predikt als hoofdsom van al wat tot onze vertroosting dient: God heeft dezen Jezus verhoogd aan Zijn Rechterhand als Heere en Christus. De Apostel Paulus in zijn Brieven is steeds vol van het feit, dat Christus zit ter Rechterhand Gods, en dus gezet is verre boven alle overheid en macht en kracht en heerschappij en alle naam, die genaamd wordt, niet alleen in deze wereld, maar ook in de toekomstige; dat alles Hem onderworpen is. — Dit alles: het gezeten zijn ter Rechterhand Gods. En Zijn Gemeente is onder Hem gesteld. Hij zit daarboven als Hoofd dezer Gemeente, om met Zijn volheid alles te vervullen. In zijn Brief aan de Hebreëen zegt Paulus: „Tot welken der engelen heeft Hij ooit gezegd: Zit aan Mijn Rechterhand, totdat Ik uw vijanden zal gezet hebben tot een voetbank uwer voeten?” (1 : 13). Dezelfde Apostel schrijft ook aan de Hebreëen: Dit is de hoofdsom der gansche leer: Christus als Hoogepriester zit ter Rechterhand Gods, en is daar als de Zoon des huizes de Bedienaar van alle beloofde goederen, om die naar Gods wil uit te deelen aan de Gemeente. En de Apostel spreekt verder in de hoogste overtuiging

der waarheid, als hij aan de Romeinen schrijft: „Wie is het, die verdoemt? Christus is het, die gestorven is; ja, wat meer is, die ook opgewekt is, die ook ter Rechterhand Gods is, die ook voor ons bidt”. „Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods?”

Opdat wij deze waarheid en de onderwijzing, vermaning en vertroosting, die daarin ligt, goed ter harte nemen, zoo laat ons, op grond dezer belofte, leven en sterven op hetgeen de beide hierop betrekking hebbende vragen van onze *Heidelbergsche Catechismus* behelzen. Laat ons toch niet denken, dat wij daarboven verheven zijn.

Vraag 50 luidt: „*Waarom wordt daarbij gezet: zittende ter Rechterhand Gods?*” en het antwoord is: „*Dat Christus dáárom ten hemel gevaren is...*” Dat Hij deze aarde verlaten heeft en niet hier gebleven is, dat heeft zijn grond, zijn oorzaak; gelijk Hij zelf eenmaal gezegd heeft: Het is u nut, dat Ik wegga, anders komt de Trooster niet; zoo wanneer Ik echter zal heengegaan zijn, zal Ik Hem tot u zenden. Christus is dus niet op aarde gebleven, maar ten hemel gevaren, en wel dáárom ten hemel gevaren, opdat Hij daar *zij* het Hoofd Zijner Christelijke Kerk? Neen, dat staat er niet, maar „*opdat Hij zichzelf daar bewijze — bewijze! — als het Hoofd Zijner Christelijke Kerk*”. Zoodat dus de Christelijke Kerk — dat is niet wat de mensch Christelijke Kerk noemt, maar: *Zijn* Christelijke Kerk, die Zijn zalving heeft door het geloof, — van het oogenblik af, dat Hij zich gezet heeft ter Rechterhand der Vaders, tot heden en tot de laatste dag, ervaren, bij zichzelf ervaren, bemerken en zien zal, dat Hij het Hoofd is. En wel zulk een Hoofd, dat er niets, in 't geheel niets door toeval geschieden kan, maar dat daarentegen *alles*, het zij wat het zij, wat de Kerk aangaat, *van den Vader door dit Hoofd geregeerd wordt*. Zoodat er geen andere regeering, — ik spreek niet van de wereldlijke regeering, maar van de regeering in de Kerk, in het geweten, — zoodat er geen andere regeering is, dan de regeering, welke geschiedt door dit Hoofd Christus. Voor deze leer smelt de paus als een slak, als sneeuw voor de zon, en al zijn macht en aanslagen worden verbroken.

De volgende vraag luidt: „*Wat nuttigheid brengt ons nu deze heerlijkheid van ons Hoofd Christus?*”

Ik wijs er op, dat de Twaalf Artikelen van ons christelijk geloof beloften zijn. Vraag 22 luidt immers: „Wat is een christen noodig te gelooven?” en het antwoord: „Al wat ons in het Evangelie *beloofd* wordt, hetwelk ons de Artikelen van ons

algemeen en ongetwijfeld Christelijk geloof in een hoofdsom leeren”. Zoo is dus ook het Artikel, dat Christus zit ter Rechterhand Gods, des almachtigen Vaders, een belofte voor ons. Wat nuttigheid brengt ons dan nu deze heerlijkheid van ons Hoofd Christus? Welk nut hebben wij daarvan? „*Eerstelijk, dat Hij de hemelsche gaven*” niet eenigszins spaarzaamelijk uitdeelt, maar ze „*uitgiet*”, overal waar dorheid is. Dat Hij deze hemelsche gaven uitgiet „*door Zijn Heilige Geest in ons, Zijn lidmaten*.” Hier zegge de gesnedene niet: „Ik ben een dorre boom”. Er zij slechts schuld, belijdenis van zonde; dan weet de Heere door Zijn macht en Zijn zegen met het weinigje olie alle leege vaten te vullen, zoolang er nog leege vaten zijn, en eerst wanneer deze beginnen te ontbreken, staat de olie stil (2 Kon. 4 : 3—6). „Dat Hij in ons, Zijn lidmaten, de hemelsche gaven uitgiet”, wordt u gepredikt, opdat gij het niet maar zóó aanneemt, wat in de Catechismus staat, neen, men vrage zich eerst af: Ben ik een lidmaat van Christus? Giet Hij dat ook in mij uit? Heeft Hij dat ook mij gedaan door Zijn Heilige Geest, en doet Hij dat? Anders moeten wij zeggen: Ja, dat is wel het nut, maar wij hebben daar niets aan. Deze zelfbeproeving moet in ons leven komen, bij aanvang of voortgang, anders zijn wij een vergeetachtig hoorder. „Hij zit ter Rechterhand Gods en giet door Zijn Heilige Geest in ons, Zijn lidmaten, de hemelsche gaven uit,” — dat wil dus zeggen: deze Koning geeft vrede, Hij brengt de welvaart van Zijn volk, zoodat zij het goed hebben onder Zijn scepter en geen gebrek lijden. Het wil zeggen: zij leven onder goede instellingen en wetten, onder Zijn koninklijke goedertierenheid en genade. En in deze vrede en welvaart wil Hij Zijn volk bewaren. Daarom staat er: „*dat Hij ons met Zijn macht tegen alle vijanden beschut en bewaart*.” — Tegen alle vijanden: dat zijn vooreerst uitwendige, zichtbare, de antichrist, de vijanden van het Woord der waarheid, die Gods Woord uit school en Kerk willen verdringen. Maar ook onzichtbare vijanden, de duivel met zijn vele duivelen, die niet ophouden de Gemeente aan te vallen, om de Gemeente te verwoesten, niet ophouden de leden der Gemeente ieder in het bijzonder te tiranniseeren en te kwellen, en de ziele op de dwaalweg te brengen, van het geloof af te trekken en in zonde, vertwijfeling of onzekerheid te storten.

Opdat nu een kind het vatte en versta, zeg ik: Mijn kind, vraagt gij: Waar is nu de Heere Jezus, die Jezus, die eens de kinderkens op Zijn schoot nam en zeide: „Laat de kinderkens tot Mij komen”, hen met Zijn armen omving en zegende?

Welnu, deze Jezus is met Zijn lichaam, dat Hij ontvangen heeft van Zijn moeder, de maagd Maria, en in hetwelk Hij geleden heeft, gestorven, begraven en opgestaan is, in de hemel. Want God heeft in de hemel het middelpunt van de gansche heerlijkheid Zijner genade gesteld. Wanneer gij de profetieën van Ezechiël leest, dan ziet gij daar in een beeld een allerheerlijkst blauw (saffier) bij de troon Gods. Alle engelen en aartsengelen, serafs en cherubs, alle heiligen en voleindigden staan daaromheen. Daar is een middelpunt in de hemel, daar is Jezus, met hetzelfde lichaam, dat gij draagt. En wie is Hij daar voor ons? Die daar op de troon zit, is het Lam. Het Lam? Ja, kind, het Lam, opdat gij met uw klein kindergeloof zoudt steunen op dit Lam en zeggen:

O Lam Gods, onschuldig,
Aan 't schand'lijk kruis geslacht,
Bevonden steeds geduldig,
Hoewel Gij waart veracht,
De gansche zondelast hebt Gij gedragen!

en opdat ook gij op dit Lam uw zonde zoudt leggen. — Christus, toen Hij opgenomen werd, werd niet opgenomen zooals wij, wanneer wij voleindigd worden, maar Hij werd opgenomen als het Hoofd van zonde en dood. D.i. als degene, die zonde en dood overwonnen en te niet gemaakt heeft. Wanneer gij dus zonde hebt en gaarne van uw zonde en verkeerde aard zoudt verlost zijn, kom dan toch tot dezen Jezus met het gebed, dat Hij zich over u ontferme. Hij alleen weet met zonde om te gaan, gij niet! Hij weet, al naar het Hem behaagt, u spoedig of langzaam van uw zonden te reinigen. En, mijn kind, wanneer gij heden ziek wordt en aan uw dood denkt, weet het dan: niet aan uw dood, maar aan den Heere Jezus hebt gij te denken! Gij weet met de dood niet om te gaan, gij weet niet hóe over deze brug heen te komen, gij weet niet, hoe door de diepe Jordaan heen te komen, maar Jezus is de Heer over de dood, en Hij zal weten, wat Hij met de dood beginnen moet. — Wanneer gij een vreeselijk groote hond ziet, die bijten wil, wordt gij bang: maar daar komt de meester van de hond en gebiedt hem: Stil! àf! — Zóó is de Heere Jezus in de hemel Heer over zonde en dood.

Maar waarom is Hij niet op aarde? Het zou wat wezen, als de Heere Jezus te Jeruzalem woonde! — Dan zoudt ge, als gij tot Hem gaan en met Hem spreken wilde, de vreeselijk

groote reis naar Jeruzalem moeten maken. Of als Hij te Rome woonde, dan zoudt gij naar Rome moeten reizen. Of wanneer Hij alleen te Elberfeld was, dan zouden alle menschen in de geheele wereld naar Elberfeld moeten komen. Dat zou toch niet gaan! En wat zou het zijn, als Hij wel bij u, maar niet bij mij was? — Dat doet Hij dus niet. De Heere wil ook nu nog op aarde zijn, maar niet uitwendig zichtbaar, niet met Zijn lichaam, waarmee Hij gekruisigd is, maar Hij wil bij ons zijn, gelijk Hij gezegd heeft: „Waar twee of drie in Mijn Naam vergaderd zijn, daar ben Ik in het midden van hen”. Hij wil bij ons zijn met Zijn Heilige Geest. In de prediking des Woords, waar dit Woord in het hart valt, ontvangt men de Heilige Geest, en met de Geest den Heere Jezus in het hart, en in smart, nood en dood zal Hij bewijzen, dat Hij is het Hoofd om te helpen.

Wat doet Hij dus in de hemel? Hij houdt den Vader Zijn offerande voor, een offerande, die een eeuwige waarde heeft, een volkomen, eeuwig geldende offerande. Die houdt Hij den Vader voor, altijd door, dag en nacht, en op grond dezer offerande bidt Hij, dat deze offerande den Vader behage voor allen, die de Vader Hem gegeven heeft. En krachtens dit losgeld spreekt Hij al dezen, die met schuld en zonde bezwaard zijn, vrij, verklaart hen rechtvaardig en heilig. Verder wordt in de hemel voortdurend dit gebed van onzen Hoogepriester vernomen: „Vader, Ik wil, dat, waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt, opdat zij Mijn heerlijkheid zien.”

Zoo kan ons dan niemand verdoemen, want Hij komt als Borg voor ons op. En indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een voorspraak bij den Vader, Jezus Christus, den rechtvaardige. Hij houdt den Vader Zijn allerheiligste wil voor, dat wie in Hem gelooft, zalig en gezegend worde. En zoo komt Hij nog met Zijn zegen, gelijk de regen op het gras, wanneer het dor is, zoodat alles weer heerlijk groent.

Nu hebben wij, die dit vernemen en aannemen en gelooven, vreeselijke vijanden, ten eerste buiten ons, ten andere in ons. Buiten ons: de menschen. In ons: onze oude mensch. Buiten ons en in ons den duivel, de wereld, vleesch en bloed, hoovaardij, het lieve „ik”. Wonderlijk gaat het nu toe. Christus de Heere heft Zijn kruis niet op, maar terwijl Hij in de hemel regeert, blijft Hij toch nog regeeren van het kruis uit, en zoo ervaren Zijn leden ook, dat alles er op uit is, hen te gronde te richten. Daarom leert de Heere ons zoo nadrukkelijk: „Zoo

iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf en neme dagelijks Zijn kruis op zich." Daarom stampt de Apostel het den lidmaten van Christus zoo in, om vergevensgezind te zijn, zachtmoedigheid en ootmoedigheid te oefenen, de onderste weg te gaan, de vijanden, zij mogen nog zoo vreeselijk, nog zoo duivelachtig zijn, te ontwapenen door liefde, door geduld, door gebed en tranen, door zijn eigen bloed; en als wij zoo de vijanden ontwapend hebben, dan kunnen wij zeggen en zingen: Zijn Rijk wordt heerlijker door tegenstand. — Daartoe heeft echter geen menschenkind, geen christen, geen lidmaat van Christus op zichzelf macht. Er is bij ons niet de minste kracht om in deze krijg staande te blijven, er is bij ons geen gedachte aan, geen geloof, dat onze Koning, die de overwinning reeds bevochten heeft, haar ook bij ons handhaven zal. Wij moeten echter goed bedenken: Christus zit ter Rechterhand Gods, niet opdat ik getroost zij, dat Hij mijn vijanden verslaan zal, dat Hij den paus en de ketters, die mij naar het leven staan, verslaan zal. Neen, Hij zit ter Rechterhand van God den Vader, opdat Hij mij, die niets ben; mij, die belijd dat ik een leeg vat ben; die tegelijk weet: ik ben leeg en ik moet vol zijn; opdat Hij mij, die in deze nood tot den Heere roep, met Zijn volheid vervulle. Opdat Hij mij zwakke, die niets vermag, met Zijn kracht van boven omgorde, om te doen, wat Hij gebiedt, — namelijk: volhard, draag, verdraag, wees zachtmoedig! Een ieder drage des anderen last! en dergelijke. Doe aan hartelijke ontferming, zachtmoedigheid, ootmoedigheid, geduld! en dergelijke. Nogmaals, ga de onderste weg, laat u slaan en schelden, lijd en verdraag, zegen uw vijand, zorg slechts, dat gij kracht van Boven krijgt. Dan zult gij de troost ervaren, dat Christus zit ter Rechterhand van God den Vader, als Hoogepriester, in wiens gerechtigheid onze gerechtigheid staat, en als Koning, om ons te beschermen tegen onze vijanden. Als men echter terugscheldt, ontvangt men niets. Indien men zich zelf wreekt, indien men denkt: Slaat gij mij, dan sla ik u weer; Hebt gij een scherpe tong, dan heb ik ook een scherpe tong; Doet gij mij kwaad, dan werp ik u het huis uit, — zie, dan ontvangt men niets, dan zal men integendeel de troost verliezen, dat Christus zit ter Rechterhand des Vaders als onze Hoogepriester en Koning. Volg Hem na, door bezaaide en onbezaaide landen, door alles heen, u vastgehouden aan Hem! aan dit Lam! uw zonde en schuld op dit Lam gelegd. En Hem gebeden, dat Hij door de macht Zijner genade u verleene,

dat gij, lam, dat zingt: „De Heere is mijn Herder”, — dit Lam gelijk moogt zijn. En indien gij, lam, op dit Lam ziet, om u te laten slachten, behoeft gij voor de wolven niet te vreezen, maar overal is de overwinning in Hem, onzen Koning; die de zegekrans draagt, om ons heil te bereiden. Amen.